

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นชาติ ภูมิ
 แต่ละชาติ ต่างก็มีภาษาประจำชาติของตนแตกต่างกันไป ชาติไทยมีภาษาไทยเป็น
 ภาษาประจำชาติ ภาษาไทยจึงมีความสำคัญและจำเป็น ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของ
 คนไทยอย่างยิ่ง คนไทยทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาษาไทย ในชีวิตประจำวัน ในการ
 ศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพ การติดต่อกับคนภายนอก ตลอดจนการพักผ่อน
 หย่อนใจ ในยามว่าง ก็ต้องใช้ภาษาไทย เป็นเครื่องมือสื่อความหมายอยู่ตลอดเวลา
 วิชาภาษาไทย จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อนักเรียนที่สุด ดร. กอ สวัสดิ์พานิชย์
 ได้กล่าวว่

“ภาษาไทยเป็นสาขาวิชาหนึ่ง ซึ่งจำเป็นที่สุดสำหรับคนไทย บางทีมักเรียน
 อาจจะไม่เข้าใจ ในข้อนี้ ขอให้ลองนึกถึงวิชาที่เรียนในชั้นดูบ้าง ว่ามีวิชา
 ใดที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยเป็นไม่มี แม้แต่การเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ
 ก็ยังต้องใช้ภาษาไทยในบางโอกาส”¹

จากข้อความนี้ แสดงว่าภาษาไทยมีความสำคัญและจำเป็น ต่อการศึกษาเล่าเรียน
 วิชาต่างๆอยู่มากทีเดียว

¹ ดร. กอ สวัสดิ์พานิชย์ ดร. “วิธีเรียนภาษาไทย” คู่มือในการสร้างประ-
 สติภาพในการเรียน เอกสารนิเทศการศึกษา พ.ศ. 2503 หน้า 35.

ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม ได้เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญของบ้านเมือง การเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วยเพื่อให้สอดคล้องกัน ปัจจุบันการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ได้ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรขึ้นใหม่ ควบคู่กัน จากหลักสูตรประ-โยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ(ม.ศ. 4-5-6) พ.ศ. 2503 จึงได้กำหนดวิชาที่เรียนเป็น 3 หมวดดังนี้

1. วิชาแกน คือวิชาที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและสายสามัญ เรียนร่วมกัน ได้แก่วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา วิชาที่เรียนนี้ มีประโยชน์ในการเพิ่มพูนความเจริญงอกงาม ในด้านความรู้ของนักเรียน และเป็นรากฐาน สำหรับการศึกษาค้นคว้าความรู้ ในแขนงวิชาอื่นๆด้วย

2. วิชาหลัก คือวิชาที่เป็นประโยชน์โดยตรง คือการดำเนินอาชีพของนักเรียน ตามแผนวิชาชีพที่เลือกเรียน

3. วิชาสัมพันธ์ คือวิชาที่สัมพันธ์กับวิชาหลัก เพื่อช่วยในการประกอบอาชีพ เป็นผลสำเร็จยิ่งขึ้น

วิชาภาษาไทย นับเป็นวิชาแกน ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาสายสามัญและสายอาชีพเรียนตามหลักสูตรเดียวกัน ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่นเพิ่มอัตราเวลาเรียน กำหนดเนื้อหาวิชาภาษาไทยหมวด ก. ซึ่งได้แก่วิชาวรรณคดี หลักภาษา และการใช้ภาษา สำหรับให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามัญและสายอาชีพเรียนเหมือนกัน ระดับความรู้ทางภาษาไทยจะได้เท่ากัน หนังสือแบบเรียนที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ กำหนดให้ใช้หนังสือวรรณคดีไทยเล่ม 1. และเล่ม 2. สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ. 4-5 ซึ่งแต่ละเล่มได้รวบรวมเนื้อหาจากวรรณคดีที่มีค่าหลายเรื่อง โดยเลือกเอาเฉพาะตอนที่ดีและเหมาะสมกับนักเรียน

มารวมไว้ในเล่มเดียวกัน นอกจากนี้ความมุ่งหมายในการเรียนภาษาไทย โดยทั่วไปทุกระดับ ก็เปลี่ยนไปจากเดิม คือไม่มุ่งฝึกทักษะ เฉพาะในด้านการอ่าน และเขียนเท่านั้น แต่ในปัจจุบัน มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนประกอบกันไป ฉะนั้นการเรียนการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาจึงเปลี่ยนแปลงไปมาก คือเปลี่ยนทั้งความมุ่งหมาย เนื้อหาที่เรียน วิธีการสอน ตลอดจนองค์ประกอบ

เนื่องจากหลักสูตร วิชาภาษาไทย ได้เปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ จึงเป็นเหตุให้การเรียนการสอนภาษาไทย ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ต้องเรียนภาษาไทยหมวด ก. เหมือนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ดังนั้นในการสอบไล่ชั้น ม.ศ. ๕ วิชาภาษาไทยจึงเป็นวิชาหนึ่ง ที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและสายอาชีพ ต้องสอบควบข้อสอบเดียวกัน

การเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรใหม่ เริ่มแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๔ เป็นต้นมา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ชั้น ม.ศ. ๕ ในปัจจุบันนับเป็นนักเรียนรุ่นแรก ที่ได้ผ่านการสอบไล่ วิชาภาษาไทย ชั้น ม.ศ. ๕ ร่วมกับนักเรียนสายสามัญ เมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๕ ควบข้อสอบเดียวกัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการออกข้อสอบ การสอบ และการตรวจให้คะแนน นอกจากนี้ผู้ออกข้อสอบ และผู้ตรวจให้คะแนน ก็เป็นบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญ ในด้านการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นอย่างดี จึงนับว่าผลการศึกษาวิชาภาษาไทย ของนักเรียนในชั้นนี้ มีประสิทธิภาพให้เชื่อถือได้ และอาจนำไปใช้ในการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

การใช้ผลการทดสอบ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน นับเป็นสิ่งสำคัญที่ควรควรเอาใจใส่ให้มาก นอกจากใช้คะแนนเป็นเครื่องพิจารณา

การสอบไต่ถาม ของนักเรียนแล้ว ยังช่วยได้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนแต่ละคนได้เป็นอย่างดี ว่ามีความสามารถหรือมีข้อบกพร่องในการเรียน ใดๆช่วย การที่นักเรียนสอบไต่ถามแตกต่างกันไป ย่อมแสดงให้เห็น ถึงความแตกต่างในด้านการเรียนรู้ ของนักเรียน ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวการ (factors) ต่างๆอย่างไรบ้าง ในที่นี้จะได้นำมาเป็นเครื่องพิจารณาเพื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป

การเรียนภาษาไทย มีใช้เรียนได้ก็เหมือนกันหมด ทั้งนี้ย่อมต้องขึ้นอยู่กับ ความแตกต่างของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญด้วย ในห้องเรียนครูจะพบเสมอว่า นักเรียนมีความสามารถในการเรียนภาษาไทยต่างกัน บางคนมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนภาษาไทยดีมาก แต่บางคนไม่ดี การที่เป็นเช่นนั้น มีสาเหตุมาจากความ แตกต่างในทัศนคติอันต่างของนักเรียนแต่ละคนอย่างเดียวกัน หากแต่ว่าประสิทธิภาพอัน เกิดจากสิ่งแวดล้อมของนักเรียนที่แตกต่างกัน ได้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เนื่องจาก การเรียนภาษาไทยมีลักษณะแตกต่างไปจากการเรียนวิชาอื่น โดยที่ภาษาไทยเป็น ภาษาประจำชาติ นักเรียนมีโอกาสดูได้เรียนรู้ จากสิ่งของที่เกี่ยวข้องอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้นตัวการที่เกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย ที่ครูควรคำนึงถึง จึง มีหลายประการด้วยกัน นอกจากระดับสติปัญญาซึ่งเป็นตัวการสำคัญแล้ว สภาพ ร่างกายของนักเรียน ทัศนคติ และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ตลอดจน สิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในบ้าน ชุมชนและโรงเรียน ต่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ เรียนภาษาไทยได้เช่นเดียวกัน ดังนั้นสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทยจึง เป็น เรื่องที่น่าสนใจ ควรแก่การศึกษาอย่างยิ่ง

เนื่องจากผู้เขียน ได้ศึกษาวิชาภาษาไทย และวิธีสอนภาษาไทยมาโดยเฉพาะ ตลอดจนเคยเป็นครูสอนภาษาไทย ในชั้น ม.ศ.๖ (สายอาชีพ) มาแล้วเป็นเวลา ยี่สิบปี มีความสนใจเรื่องการเรียนภาษาไทยของนักเรียนในปัจจุบันนี้มาก ประกอบกับนักเรียนในชั้น ม.ศ.๖ (สายอาชีพ) ได้เข้าสอบร่วมกับนักเรียนชั้น ม.ศ.๖ (สายสามัญ) เป็นปีแรก จึงใคร่อยากทราบว่ สัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนในชั้นนี้เป็นอย่างไร และเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป ผู้เขียนจึงได้เลือกทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว และให้ชื่อว่า " การศึกษาเรื่องสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้น ม.ศ.๖ (สายอาชีพ) ในจังหวัดพระนครและธนบุรี "

ปัญหาและความมุ่งหมาย

ปัญหาของการวิจัยครั้งนี้ คือต้องการทราบเกี่ยวกับเรื่องสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้น ม.ศ.๖ (สายอาชีพ) ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ว่าเป็นอย่างไร และเกี่ยวข้องกับตัวการใดบ้าง

ความมุ่งหมายทั่วไป ผู้เขียนได้กำหนดความมุ่งหมายทั่วไป สำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ

1. เพื่อศึกษาเรื่องสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้น ม.ศ.๖ (สายอาชีพ)
2. เพื่อศึกษาถึงสภาพแวดล้อมของนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคม
3. เพื่อศึกษาถึงความเอาใจใส่ในการเรียนภาษาไทย และทัศนคติของนัก-

เรียนที่มีคือวิชาภาษาไทย

4. เพื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของนักเรียน กับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย

5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเอาใจใส่ในการเรียนภาษาไทยและทัศนคติที่นักเรียนมีต่อวิชาภาษาไทย กับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย

6. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะ สำหรับแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายเฉพาะ การวิจัยครั้งนี้ มีเรื่องที่ต้องศึกษาค้นคว้าโดยกำหนดเป็นข้อๆดังต่อไปนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผล ในการเรียนภาษาไทย ระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย

2. เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผล ในการเรียนภาษาไทย ระหว่างนักเรียนในกลุ่มอายุต่างๆกัน

3. เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนระหว่างโรงเรียนต่างๆ

4. เพื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่างสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมว่าเป็นอย่างไร ในแง่ต่อไปนี้

ก. รายได้ในครอบครัวของนักเรียน

ข. การประกอบอาชีพของบิดา

ค. การศึกษาของบิดาและมารดา

ง. การมีเครื่องใช้ทัศนศึกษา เช่น เครื่องเล่นจานเสียง วิทยุ

โทรทัศน์ โทรทัศน์ เครื่องบันทึกเสียง ฯลฯ.

จ. ภาษาพูดที่บ้าน เช่นภาษาถิ่นที่พูดตามภาคต่างๆของประเทศไทย และภาษากลางประเทศ เช่นภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ฯลฯ.

ฉ. จำนวนหนังสือที่มีในบ้าน

ช. เชื้อชาติบรรพบุรุษของนักเรียน

ซ. ลำดับพี่น้องของนักเรียน

ฅ. โอกาสที่ได้ไปเที่ยวนอกบ้านกับบุคคลต่างๆในครอบครัว

ฉ. ระดับการศึกษาของบุคคลในชุมชน ที่นักเรียนอาศัยอยู่

ค. ประเภทของโรงเรียนและชนิดของการศึกษาที่นักเรียนได้เรียนใน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ค. โอกาสที่ได้พบปะสนทนากับแขกของบิดามารดา ในขณะที่อยู่บ้าน

ด. ประเภทของบ้านที่อยู่ บริเวณบ้าน และสถานที่สำคัญ ซึ่งมีอิทธิพล
ต่อการเรียนภาษาไทย เช่น ห้องสมุด ร้านขายหนังสือ โรงพิมพ์ ฯลฯ.

๕. หากความสัมพันธ์ ระหว่างสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย กับความ
เอาใจใส่ในการเรียนภาษาไทย และทัศนคติที่นักเรียนมีต่อวิชาภาษาไทย ว่าเป็น
อย่างไรในแง่ต่อไปนี้

ก. จำนวนครั้งที่เขาเรียนภาษาไทย

ข. ความเอาใจใส่ทำการบ้านวิชาภาษาไทย และการทบทวนวิชา-
ภาษาไทยก่อนสอบ

ค. ทัศนคติที่นักเรียนมีต่อวิชาภาษาไทย ต่อครูภาษาไทย และข้อสอบ-
ไล่วิชาภาษาไทย

ง. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย และการได้มีส่วนร่วม

ใบกิจกรรมที่จัด

จ. สุขภาพทางร่างกายของนักเรียน

6. นำผลที่ได้จากการวิจัยมาเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้บริหารการศึกษา ในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ มุ่งที่จะศึกษาเรื่องสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย จากผลการสอบไล่วิชาภาษาไทยชั้น ม.ศ.5 (สายอาชีพ) ปีการศึกษา 2506 ว่าเป็นอย่างไร และมีความสัมพันธ์กับตัวการที่เกี่ยวข้อง ในการเรียนภาษาไทยเรื่องใดบ้าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.5 (สายอาชีพ) ปีการศึกษา 2506 ซึ่งปัจจุบันกำลังเรียนในชั้น ม.ศ.6 (สายอาชีพ) จำนวน 200 คน เป็นนักเรียนชาย 100 คน นักเรียนหญิง 100 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้น ม.ศ.6 (สายอาชีพ) ในโรงเรียนต่างๆ 5 โรงเรียนและสุ่มเอาโรงเรียนละ 40 คน

ประเภทของโรงเรียนที่ทำการวิจัย คือโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ในแผนกวิชาชีพต่างกัน เป็นโรงเรียนรัฐบาลซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี จำนวน 5 โรงเรียน มีลักษณะเป็นทั้งโรงเรียน ชาย โรงเรียนหญิง โรงเรียนสหศึกษา ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. โรงเรียนการช่างสตรีธนบุรี
2. โรงเรียนช่างกลปทุมวัน
3. โรงเรียนก่อสร้างอุเทนถวาย

4. โรงเรียนบพิตรพิมุข

5. โรงเรียนพาณิชย์การพระนคร

คำจำกัดความ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ หมายถึงนักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งอยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้น ม.ศ. 4-5-6 ในแผนวิชาชีพต่างๆ โดยจำแนกวิชาที่เรียนเป็น 3 หมวดคือ วิชาแกน วิชาหลักและวิชาสัมพันธ์

นักเรียนชั้น ม.ศ. 5 (สายอาชีพ) หมายถึงนักเรียนที่เรียนในชั้น ม.ศ. 5 ซึ่งอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ในโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่โรงเรียนพาณิชย์การพระนคร โรงเรียนช่างกลปทุมวัน โรงเรียนการช่างสตรีธนบุรี ฯลฯ

สัมฤทธิ์ผล (Achievement) หมายถึงความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว และความชำนาญจากการฝึกหัดอบรม หรือความรู้ที่อันเกิดจากการศึกษาเล่าเรียน

สัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย หมายถึงความรู้ ความชำนาญ ที่ได้รับจากการเรียนวิชาภาษาไทย ในการวิจัยครั้งนี้ ถือเอาคะแนนสอบไล่วิชาภาษาไทยชั้น ม.ศ. 5 เป็นการแสดงถึงสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนในชั้นนี้

ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economics) หมายถึงสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ ที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางการเงิน การประกอบอาชีพ การศึกษาและสังคมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บ้าน ชุมชน โรงเรียน ตลอดจนบุคคลครอบครัวต่างๆ

ที่คบหาสมาคมด้วย

เชื้อชาติของบรรพบุรุษ หมายถึงเชื้อชาติของบิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ที่แตกต่างกันไป เช่นมีเชื้อชาติไทย เชื้อชาติจีน เชื้อชาติแขก ฯลฯ โดยถือตามประเศที่ เกิดเป็นเกณฑ์

ภาษาต่างประเทศ หมายถึงภาษาที่นักเรียนพูด นอกเหนือจากภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ เช่นภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาแขก ฯลฯ

ภาษาถิ่น หมายถึงภาษาที่นักเรียนใช้พูดจากัน ตามภาคต่างๆของประเทศไทย เช่นภาษาพูดภาคกลาง ภาษาพูดภาคใต้ ภาษาพูดภาคเหนือ ฯลฯ

เครื่องสอทัศนศึกษา ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ โทรทัศน์ เครื่องเล่นจานเสียง เครื่องบันทึกเสียง ฯลฯ

ทักษะ (Skills) หมายถึงการเรียนรู้ โดยการฝึกหัดอบรม เพื่อให้เกิดความชำนาญจนสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ได้ เนื้อหาวิชาที่เรียนซึ่งนับเป็นวิชาทักษะ ได้แก่ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ฯลฯ

ตัวการ (Factors) หมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ผลในการเรียน วิชาต่างๆของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้น ม.ศ. 5 (สายอาชีพ) ปีการศึกษา 2506 ซึ่งจะคัดเลือกมาจากคะแนนสอบไล่วิชาภาษาไทย และจากการสอบถามถึงตัวการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาไทยของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนน

ภาษาไทย กับตัวการต่างๆที่ได้จากการสอบถามนักเรียน โดยวิธีทางสถิติ ฉะนั้นในการดำเนินงาน ผู้เขียนได้กำหนดเป็นขั้นๆดังนี้

1. หลังจากที่ได้ออกข้อกำหนดเรื่อง และเนื้อหาที่จะวิจัยกับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ผู้เขียนจึงได้ปรึกษาอาจารย์ทางด้านสถิติ เพื่อศึกษาวิธีวิเคราะห์เกี่ยวกับการทดสอบโครงร่างตาราง และคิดแบบสร้างตาราง จนเป็นที่เข้าใจดีแล้ว จึงได้เริ่มกำหนดตารางสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยเริ่มจากการกำหนดชื่อตาราง และจำนวนตาราง ตลอดจนสร้างตารางที่จะวิเคราะห์ข้อมูล

2. สร้างแบบสอบถาม เมื่อได้กำหนดตารางสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว การสร้างแบบสอบถามก็ง่ายขึ้นมาก คือช่วยให้การกำหนดข้อความที่จะถามได้ถูกต้องยิ่งขึ้น และยังช่วยให้สะดวกในการรวบรวมข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ได้รวดเร็ว ไม่คงเสียเวลากำหนดตารางในภายหลัง ใหญ่ยาก การสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ นอกจากสร้างตามตารางที่กำหนดแล้ว ผู้เขียนยังได้แนวความคิดจากการศึกษางานวิจัยของผู้อื่น ที่ได้ทำไว้แล้ว จากหนังสือและตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อสำรวจวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ดีไว้เป็นตัวอย่าง ฉะนั้นในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้ผู้เขียนได้พยายามระมัดระวัง ให้ได้แบบสอบถามที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จในครั้งแรก และให้อาจารย์ตรวจแก้เรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนได้ลองสอบถามกับนักเรียน ประเภทเดียวกับที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 10 คน เพื่อพิจารณาศึกษาว่า ควรจะแก้ไขข้อบกพร่องอย่างไรอีก เมื่อแก้ไขจนเป็นที่แน่ใจดีแล้ว จึงนำไปใช้สอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกไว้

3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดไว้แน่นอนแล้วว่าใช้กลุ่มตัวอย่างประเภทใด และอยู่ในโรงเรียนแบบไหน ฉะนั้นการพิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ผู้เขียนจึงได้เลือกกลุ่มตัวอย่างตามเรื่องที่ทำ และ

เลือกศึกษาเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ประมาณ 6 โรงเรียน เพื่อความสะดวกในการดำเนินงาน และให้ทันตามเวลาที่กำหนด จึงใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง สำหรับศึกษาครั้งนี้ ประมาณ 200 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง

4. การรวบรวมข้อมูล เริ่มจากเตรียมการสอบถามนักเรียน โดยนำจดหมายจากบัณฑิตวิทยาลัยไปติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ใหญ่ ในโรงเรียนต่างๆ ที่เลือกเป็นตัวแทนครั้งนี้ พร้อมทั้งขอรายชื่อนักเรียนในชั้นที่ทำการวิจัยทั้งหมด เพื่อมาจับฉลากเอาโรงเรียนละ 40 คน เมื่อได้รายชื่อนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว จึงได้นำไปติดต่อขออนุญาตสอบถามนักเรียน และเก็บคะแนนสอบได้วิชาภาษาไทย จาก ต. 2ก. ของโรงเรียนต่อไป เพื่อให้ได้ผลแน่นอนในการสอบถามครั้งนี้ ผู้เขียนจะควบคุมและอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาแจกแจงความถี่ตามตารางที่ได้กำหนดไว้ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ผลด้วยวิธีทางสถิติต่อไปนี้

ก. เปรียบเทียบความแตกต่างของสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทยระหว่างกลุ่ม โดยหาค่าอัตราส่วนวิกฤต Critical Ratio

ข. หาความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทย กับตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งสหสัมพันธ์ ชนิดมีนสแควร์ คอนทินเจนซี Mean Square Contingency

ค. กำหนดระดับความมีนัยสำคัญ .05

6. สรุปการค้นพบ โดยนำผลที่ได้จากการวิจัย มาอภิปราย และดำเนินการเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป

คุณภาพของการวิจัย

คาดว่า การวิจัยเกี่ยวกับ สมรรถผลในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียน ชั้น ม.ศ.๕ (สายอาชีพ) ในจังหวัดพระนครและธนบุรีนี้ จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายประเภท อาทิเช่น ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน นักการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของเด็ก โดยเฉพาะการเรียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ซึ่งจะได้ทราบเกี่ยวกับเรื่องต่างๆต่อไปนี้

1. ความสามารถในการเรียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้น ม.ศ.๕ (สายอาชีพ) ปีการศึกษา ๒๕๐๖ ทั้งที่เป็นส่วนรวมและเป็นรายบุคคล
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถผลในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียน ชั้น ม.ศ.๕ (สายอาชีพ) กับตัวการต่างๆที่เกี่ยวข้อง
3. รายละเอียดของสภาพแวดล้อมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นเด็กวัยรุ่น
4. เป็นข้อเสนอแนะแก่บุคคลต่างๆดังกล่าวมาแล้ว โดยเฉพาะในการส่งเสริมการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนวัยรุ่นให้ดีขึ้น ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนตัวการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ สมรรถผลในการเรียนภาษาไทย
5. เป็นข้อเสนอให้นักบริหารการศึกษาทั้งหลาย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ทางกรมอาชีวศึกษา ได้ทราบถึงสมรรถผลในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนในชั้นนี้ ตลอดจนตัวการที่เกี่ยวข้อง และจะได้นำไปประกอบการปรับปรุงหลักสูตร ของนักเรียนในระดับนี้ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. เป็นแนวทางใหญ่ที่สนใจ และเกี่ยวข้องในเรื่องการศึกษา ให้นำผล
การเรียนรู้ของเด็ก มาศึกษาให้เป็นประโยชน์ในด้านอื่นๆต่อไป
